

Kolbjørn Aspaas

(1916 - 2007)

TEKST

Rigmor Mogård

PUBLISERT 1. mai 2008

En aktet kollega har gått ut av tiden. Han var en av pionerene når det gjelder å bruke psykologien i offentlige etater i Norge, opptatt av å gi psykologien plass i organisasjoner og bedrifter, til beste for ansattes velferd og utvikling. Han døde i desember 2007.

Kolbjørn Aspaas ble utdannet psykolog i midten av 50-årene. Han kom fra en Trondheims-familie med mange jernbanefolk, og ble ansporet i sine yrkesvalg av at mange i hans familie hadde arbeidet med kommunikasjoner. Den skoleflinke unggutten fikk sin første jobb i Televerket, som betalte hans utdannelse som telegrafist. Under krigen studerte han jus en tid, men studiene ble avbrutt. Gjennom sin jobb drev han med illegalt arbeid. Etter krigen ble han satt til å vurdere hva som skulle skje med de nazistene som jobbet i Televerket. Senere avanserte han til kontorsjef, og hadde personalansvar for 4000 ansatte i Oslo.

Et tilfeldig møte med Ragnar Rommetveit utløste hans interesse for det nye faget psykologi. Han tok embetseksamen i 1958, drevet av et ønske om å bruke faget i virksomheten som administrasjonssjef, ikke minst i personalutvelgelse. Studiene ble tatt ved siden av jobben. På den tiden var det få muligheter for egne psykologstillinger, en advarsel han fikk av Rommetveit før han begynte på psykologistudiene. Han fikk bistilling som hjelpelærer ved Psykologisk institutt, der han var i mange år. I 1967 ble han ansatt i Norges Bank, hvor han ble personalsjef i 1971. Her kom hans kunnskaper i psykologi til nytte, spesielt fikk han utviklet sine ferdigheter og talenter for

forhandlinger mellom ledelse og ansatte. Aspaas ble hørt og respektert, og ble i stilling i banken til han fylte 70 år. Han mente selv at eldre arbeidstakere er en ressurs som må tas vare på i dagens arbeidsmarked. I 30 år var han medlem, senere viseformann, i Norsk selskap for aldersforskning. Etter fylte 70 år drev han privat praksis på deltid, der han påtok seg bedriftsrådgiving og terapi. Sin terapeututdannelse tok han ved Institutt for aktiv psykoterapi.

Kolbjørn Aspaas har gjort en omfattende fagpolitisk innsats for Norsk Psykologforening. I tiden 1963 til 1968 var han nestleder og leder av foreningen. Han ledet Nordiske psykologers samarbeidskomite i tre år. Komiteen arbeidet med å fremme felles nordiske regler som beskyttet psykologtittelen, et arbeid som bidro til at den norske psykologloven ble vedtatt i 1972. Senere påtok han seg styreverv i Osloavdelingen gjennom mange år. Aspaas satte stor pris på å bli utnevnt til æresmedlem i lokalavdelingen sin.

Jeg møtte Kolbjørn Aspaas mange ganger, gjennom arbeid i Osloavdelingen og ved å intervju ham i forbindelse med et temanummer av Tidsskriftet om mannlige pionerer i norsk psykologi. Han sto fram som en forsonlig og vennlig mann, godvillig og støttende overfor yngre kolleger. Med sin høye alder, uvanlig blant foreningens tillitsvalgte, ble han selv et eksempel på sitt credo om at eldre mennesker ikke skal trekke seg tilbake, men påta seg oppgaver og verv så lenge helsen er god. Mer enn vanlig tok Kolbjørn Aspaas sin del av ansvaret for at norske psykologers fagorganisasjon skulle drives videre i tråd med visjonene til de første psykologene om å utvikle norsk psykologi til en profesjon.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 45, nummer 5, 2008, side 610

TEKST

Rigmor Mogård